

Bedömning för lärande – formativ klassrumspraktik

Per Berggren och Maria Lindroth
2016-10-20

Black & Williams fem principer för formativ bedömning

- Klargörande av planering och vilka krav som finns för området

(clarifying and sharing learning intentions and criteria for success;)

- Åstadkomma en miljö som främjar lärande

(engineering effective classroom discussions and other learning tasks that elicit evidence of student understanding;)

- Ge formativ återkoppling som leder lärandet framåt

(providing feedback that moves learners forward;)

- Göra eleverna som resurser för varandras lärande

(activating students as instructional resources for one another; and)

- Göra eleverna till ägare av sitt egna lärande

(activating students as the owners of their own learning.)

Black & Williams fem principer för formativ bedömning

	Var eleven är på väg	Var befinner sig eleven nu	Hur kan eleven nå dit
Lärare	1 Tydliggöra lärandemålen och framgångskriterier	2 Skapa effektiva klassrumsdiskussioner, aktiviteter och uppgifter som lockar fram belägg för lärande.	3 Ge respons som för eleven framåt
Klasskamrat	Förstå och dela med sig av lärandemålen och framgångskriterier	4 Aktivera eleverna som läranderesurser för varandra	
Elev	Förstå lärandemålen och framgångskriterier	5 Aktivera eleverna som ägare över sitt eget lärande.	

Black & Williams fem principer för formativ bedömning

Klargörande av planering och vilka krav som finns för området

- Syfte med avsnittet och förmågor
- Centralt innehåll
- Arbetsform / uppgifter
- Hur lång tid?
- Examination(er)
- Konkretisering av målen

Black & Williams fem principer för formativ bedömning

Åstadkomma en miljö som främjar lärande

- Lärarledd upptäcktsinlärning
- No-hands up
- Vikten av att ställa rätt frågor
- Rutiner (t ex kända arbetsformer, hur lektioner börjar och slutar, fasta platser)

Black & Williams fem principer för formativ bedömning

Ge formativ återkoppling som leder lärandet framåt

- Utgå från uppgiften/processen
- Uppmärksamma vad eleven kan
- Ge *konkreta* förslag på hur elevens prestationer kan bli bättre. Two stars and a wish, inte för långa skriftliga kommentarer.

Black & Williams fem principer för formativ bedömning

Göra eleverna till resurser för varandras lärande

- Kamratrespons - tre bra saker och ett förbättringsområde (*“Two stars and a wish”*)
- EPA – Enskilt, Parvis, Alla tillsammans
- Planera kamratrespons som en naturlig del av undervisningen

Black & Williams fem principer för formativ bedömning

Göra eleverna till ägare av sitt egna lärande

- Självsfattning innan ett avsnitt
- Bedöma egna uppgifter
- Egen reflektion kring gjord bedömning
- Planera självbedömning som en naturlig del av undervisningen

TLC – Teacher Learning Community

- Introduktion (5 min)
- Startaktivitet / runda (5 min)
- Hur går det? (30-50 min)
- Nytt lärande (25-40 min)
- Revidera sin egen plan (10-15 min)
- Avsluta mötet (5 min)

TLC – Teacher Learning Community

Introduktion (5 min)

- Vad är syftet med mötet

TLC – Teacher Learning Community

Startaktivitet / runda (5 min)

- Förslag på aktiviteter som gör att deltagarna “landar i mötet”
  - Tänk på något som du ser fram emot i år
  - 30 s för att berätta om något du är irriterad på
  - 30 s för att berätta om något som hänt på sistone som fick dig att må bra
  - Berätta om något som en kollega gjort som hjälpte dig

TLC – Teacher Learning Community

Hur går det? (30-50 min)

- Rutiner, gemensamma förväntningar och struktur är viktigt för att ha effektiva möten
  - Alla kommer till mötet och vet att de ska dela med sig av erfarenheter kring formativ klassrumspraktik
  - Alla på mötet är beredda att ge konstruktiv och framåtsyftande återkoppling till sina kollegor
  - Nya idéer behöver utmanas och diskuteras så att de verkligen handlar om formativ klassrumspraktik

TLC – Teacher Learning Community

Nytt lärande (25-40 min)

- Se på filmer om formativ klassrumspraktik, t ex föreläsningar med Christian Lundahl, Dylan Wiliam m fl
- Diskutera ett avsnitt/kapitel i en bok
- Diskutera en artikel
- Diskutera någon ny formativ teknik/praktik t ex hur man kan använda exit tickets

TLC – Teacher Learning Community

Revidera sin egen plan (10-15 min)

- Alla uppdaterar sin egen handlingsplan
- Alla skriver ner ett tydligt åtagande vad som ska göras till nästa träff
- Om det behövs hjälp från kollegor bestäm tid för när det ska ske, t ex vid askultation

TLC – Teacher Learning Community

Avsluta mötet (5 min)

- Var det ett konstruktivt möte som följde planen och nådde målen? Bra!!
- Om inte, vad behöver göras annorlunda vid nästa träff?

TLC – Teacher Learning Community

TLC behöver en ledare

- Som ser till att allt nödvändigt finns på plats, glöm inte fikabröd/smörgås
- Som ser till att dagordningen följs både vad det gäller tid och innehåll
- Som uppmuntrar och utmanar till kollegiala samtal och diskussioner
- **MEN** som inte är "experten" på formativ klassrumspraktik.

Auskultation

- Lära av och med varandra
- Professionsutveckling
- Skillnad mellan medveten och omedveten auskultation

Auskultation

- Planering före och reflektionssamtal efter ca 10 min vardera.
- Vad är det som ska observeras?
- Vilka tecken finns på att det som observeras händer/ inte händer?
- Kan man gradera i vilken utsträckning det händer? Tid, antal gånger något händer, antal elever som...
- Observationsschema kan vara till hjälp.

Auskultation

Idéer för vad fokus kan vara:

- Hur startas och avslutas lektionen?
- Hur används lektionstiden? (T ex hur många olika moment.)
- Vilka sorts frågor ställs? T ex kontrollfrågor eller diskussionsfrågor, öppna eller slutna...
- Hur fördelas ordet i klassen?
- Är det skillnad i bemötande av flickor och pojkar

Auskultation

- Hur använder läraren tavlan?
- Hur lång tid tar det innan elever tappat fokus? Vad gör läraren då?
- Relationen mellan lärare och eleverna.
- Lärarens språk/kroppsspråk.
- Olika arbetsformer.
- Hur skapar läraren arbetsro i klassrummet?
- Hur länge väntar läraren på svar efter det att frågan ställts?

Auskultation

- Diskutera vad skillnaden blir vid medveten auskultation och omedveten auskultation.

Auskultation

- Läraren som håller i lektionen bestämmer vad som ska stå i fokus för observationen
- Läraren som håller i lektionen bestämmer på vilket sätt det som observeras ska mätas
- Läraren som observeras "äger" det material som kommer ut av auskultationen

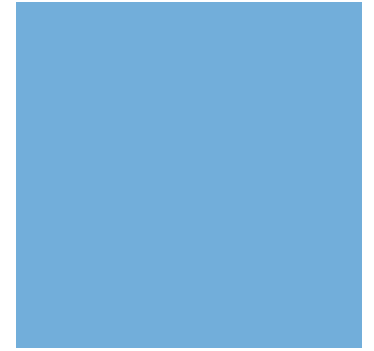

TLC – Teacher Learning Community

<p>Detta gör jag just nu</p>	<p>Andras tankar, reflektioner och idéer</p>	<p>Diskussion om film/läst artikel...</p>	<p>Mina nya tankar</p>	<p>Min plan</p>
<p>Detta har jag för avsikt att göra</p>				
<p>Mina förväntningar/farhågor</p>				

Formativa tekniker

- Färgade muggar (löpande under lektion)
- Tummen upp/ner (specifik fråga, innehåll)
- Exit cards (efter lektion)
- Mentimeter/Socrative/Kahoot...
- “Pluppa” på graderad skala
- Små skrivtavlor (vägvalsfrågor)

Diskussionsfrågor

- Vilka saker i dina förta möten har gått över förväntan?
- Finns det saker som inte gått som du velat? Vad kan det ha berott på?
- Finns det något som du känner oro/osäkerhet kring inför kommande handledningar?
- Känner du att du har det stöd och mandat som behövs? Om inte, vad skulle du vilja ha?

Viktigt att tänka på

- Den viktigaste kunskap en lärare har är inte explicit

"Därför fungerar det inte att bara säga till en lärare hur hen ska göra.

Lärare kan mer än de kan beskriva i ord

Vilket leder till att mycket fortbildning inte ger någon större effekt." (D Wiliam)

- Att ändra och förbättra en praktik kräver i första hand ändrade vanor, inte ny teoretisk kunskap

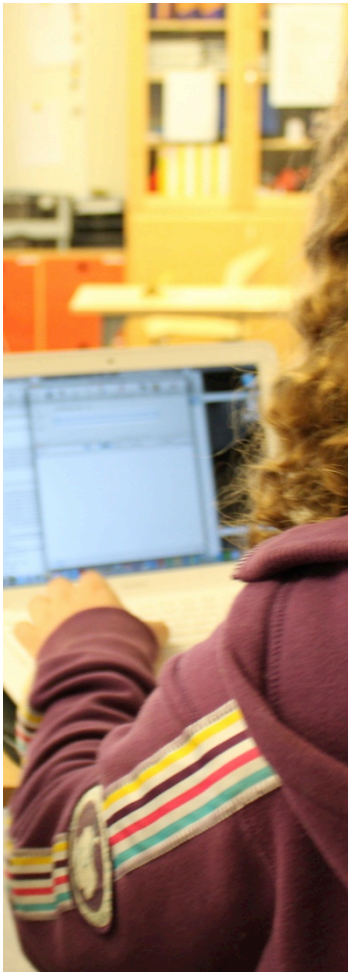
"Det svåraste är att få nya idéer att verkligen stanna i huvudet ... och att få ut gamla vanor.

Därför tar det tid" (D Wiliam)

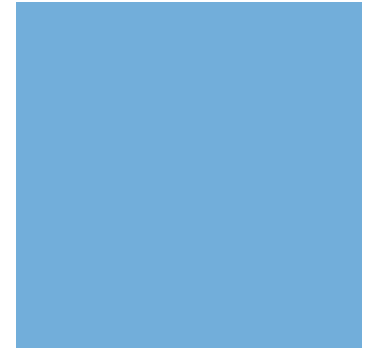

Viktigt att tänka på

- Det händer inte av sig själv
  - Om det skulle vara så skulle de mest erfarna lärarna automatiskt vara de bästa/effektivaste
- Gör det i små steg
  - Förändringarna kommer att ta tid
  - Gör små förändring
  - Ta en teknik åt gången och när den "sitter" tar man nästa
- Uttalade åtagande har större chans att infrias!

...och i din handledning

- Skapa rutiner för träffarna, använd TLC
- Bestäm artiklar och filmer för "Nytt lärande"
- Träffarna är "Helig tid" – får ej bli tid som utnyttjas för andra saker
- Rektorsers stöd av processen är viktig
- Nätverk för handledare för erfarenhetsutbyte
- Målet är att alla ska bli bättre på bedömning för lärande

Tack för att ni lyssnade!

Per.Berggren@botkyrka.se

Maria.Lindroth@botkyrka.se

www.kulmatematik.com

